

Møde Viborg Vandråd

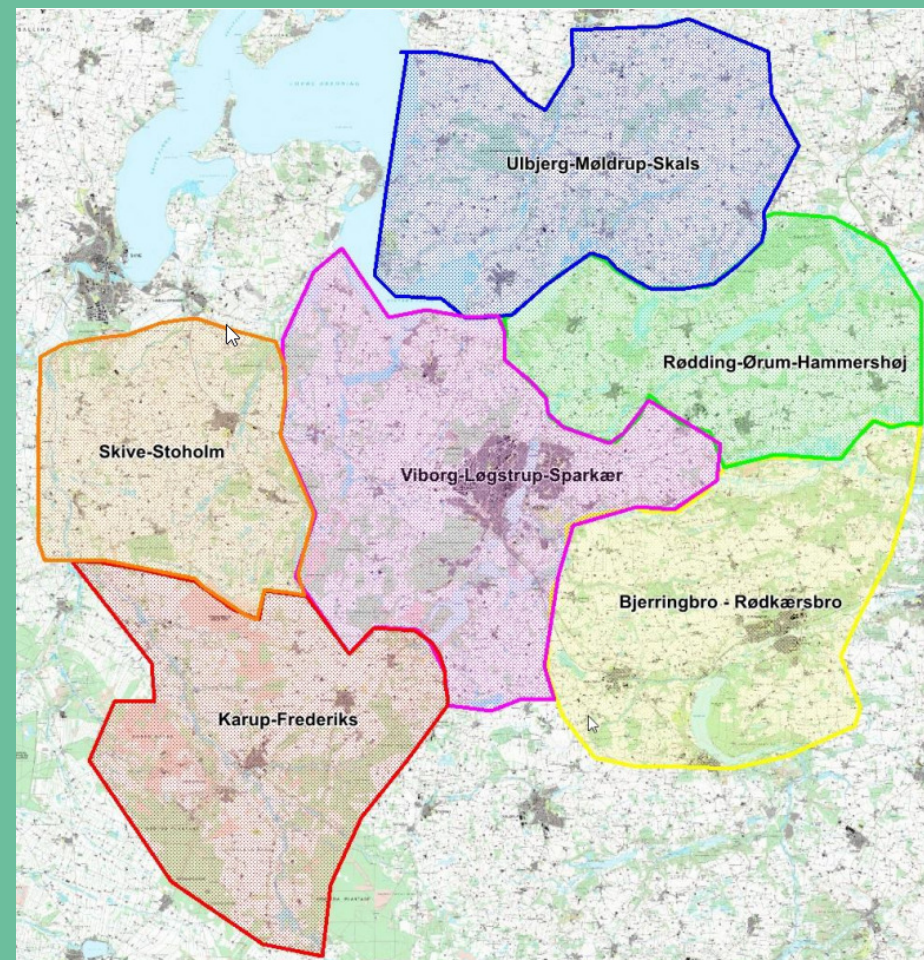
Onsdag den 29. november 2023

Planlægning af fremtidige grundvandsparker i kommuneregi

1. Vandforsyningsstrukturen i Viborg Kommune

- 6 super-forsyningsområder, afspejler de gamle kommunegrænser
- Tradition for samarbejde lokalt i områderne
- 6 robuste områder med centrale fremtidige A-vandværker og med samlet indvinding mellem 500.000 og 3 mio. m³/år.
- Hver af de 6 lokalområder indeholder 1-2 fremtidige grundvandsparker/områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Modeller for Vandsamarbejder i Viborg Kommune

Onsdag den 29. november 2023

Modeller for vandsamarbejder

Disposition

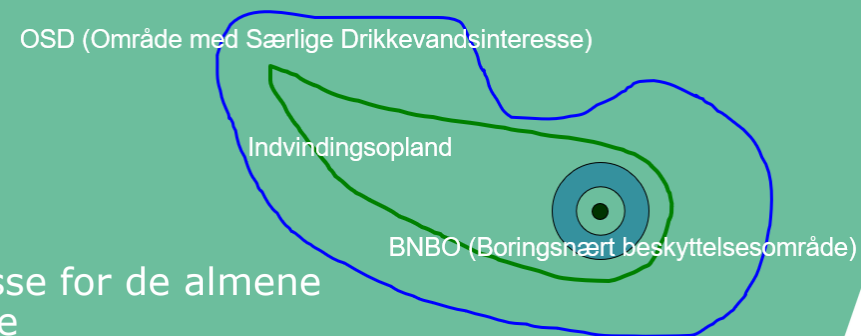
1. Formål med vandsamarbejdet
2. Modeller for vandsamarbejder
3. Rollefordeling, Viborg Kommune, Energi Viborg
4. Finansiering
5. Perspektiver og sammenfatning
6. Drøftelse af modeller

Modeller for vandsamarbejder

Formål med Vandsamarbejdet

- Fremme udførelse af vandforsyningsprojekter af fælles interesse for de almene vandværker/vandforsyninger med forsyning i Viborg Kommune
- Medfinansiere de til enhver tid vedtagne indsatser i Viborg Kommunes Indsatsplaner til beskyttelse af drikkevandressourcerne.
- Beskyttelsen kan omfatte indsatsområder i indvindingsoplande og i OSD (Området med særlige drikkevandsinteresser) samt i BNBO (Boringsnære beskyttelsesområder)
- Beskyttelse i fremtidige indvindingsområder typisk OSD med udpeget grundvandspark.

Modeller for vandsamarbejder

Modeller for vandsamarbejder

Modeller for vandsamarbejder

Model 1 Oprindeligmodel med ét vandsamarbejde

- En bestyrelse
- Central opkrævning af midler
- Midler spares op kan anvendes i hele kommunen
- Søger fælles fonde til grundvandsbeskyttelse
- Påbudt vandsamarbejde
- Ens årlig opkrævning kr./m³

Modeller for vandsamarbejder

Lokale vandsamarbejder

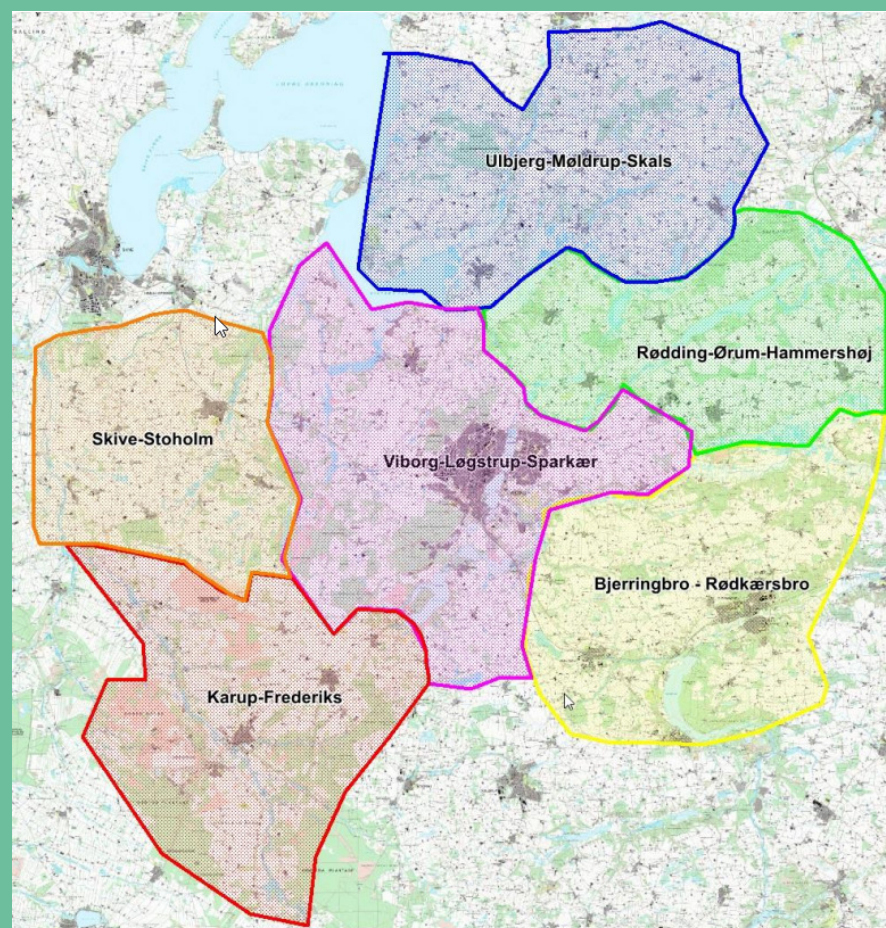

Modeller for vandsamarbejder

Modeller for vandsamarbejder

- 6 lokalområder med lokale vandsamarbejder – afspejler de gamle kommunegrænser
- Tradition for samarbejde lokalt i områderne
- 6 robuste områder med centrale fremtidige A-vandværker og med samlet indvinding over 500.000 m³/år.
- Hver af de 6 lokalområder indeholder 1-2 fremtidige grundvandsparker/områder med særlige drikkevandsinteresser (OSD).

Modeller for vandsamarbejder

Model 1 Oprindeligmodel med ét vandsamarbejde		Model 2 Decentral model med 6 mindre vandsamarbejder
--	--	---

- En bestyrelse
- Central opkrævning af midler
- Midler spares op kan anvendes i hele kommunen
- Søger fælles fonde til grundvandsbeskyttelse
- Påbudt vandsamarbejde
- Ens årlig opkrævning kr./m3

- 6 bestyrelser, ét for hvert superforsyningsområder
- De 6 vandsamarbejder opkræver selv midler
- Midler spares op lokalt og forbruges lokalt
- De 6 vandsamarbejder søger selv fonde
- Påbudt vandsamarbejde
- Ens årlig opkrævning kr./m3.

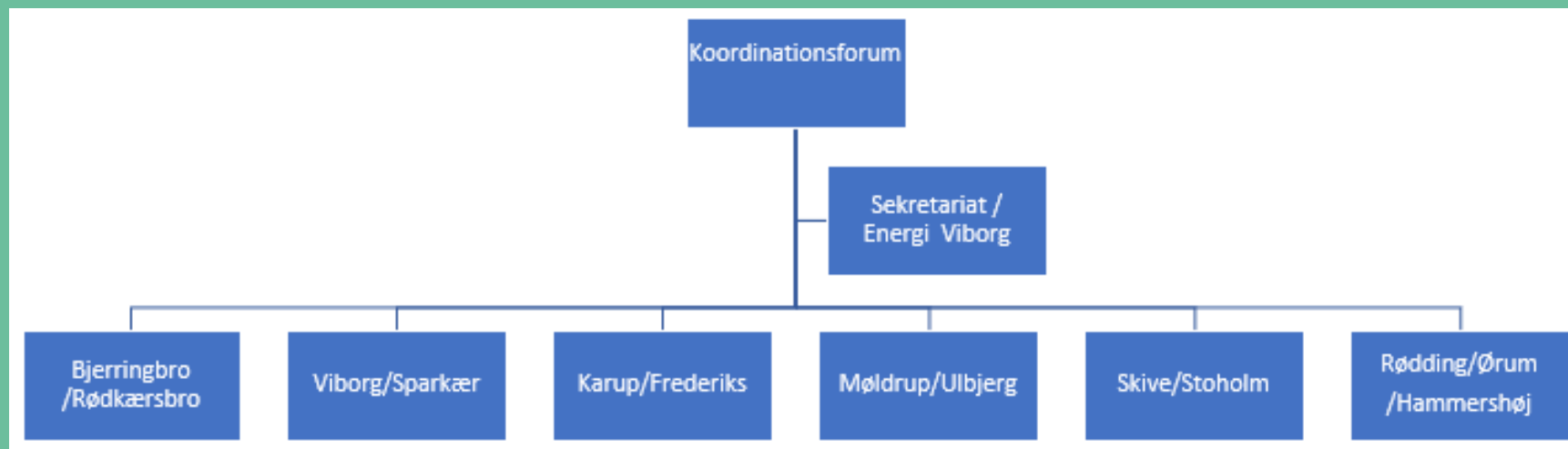
Modeller for vandsamarbejder

Model 1 Oprindeligmmodel med ét vandsamarbejde	Model 3 Decentral model med Centralt ophæng	Model 2 Decentral model med 6 mindre vandsamarbejder
---	--	---

Modeller for vandsamarbejder

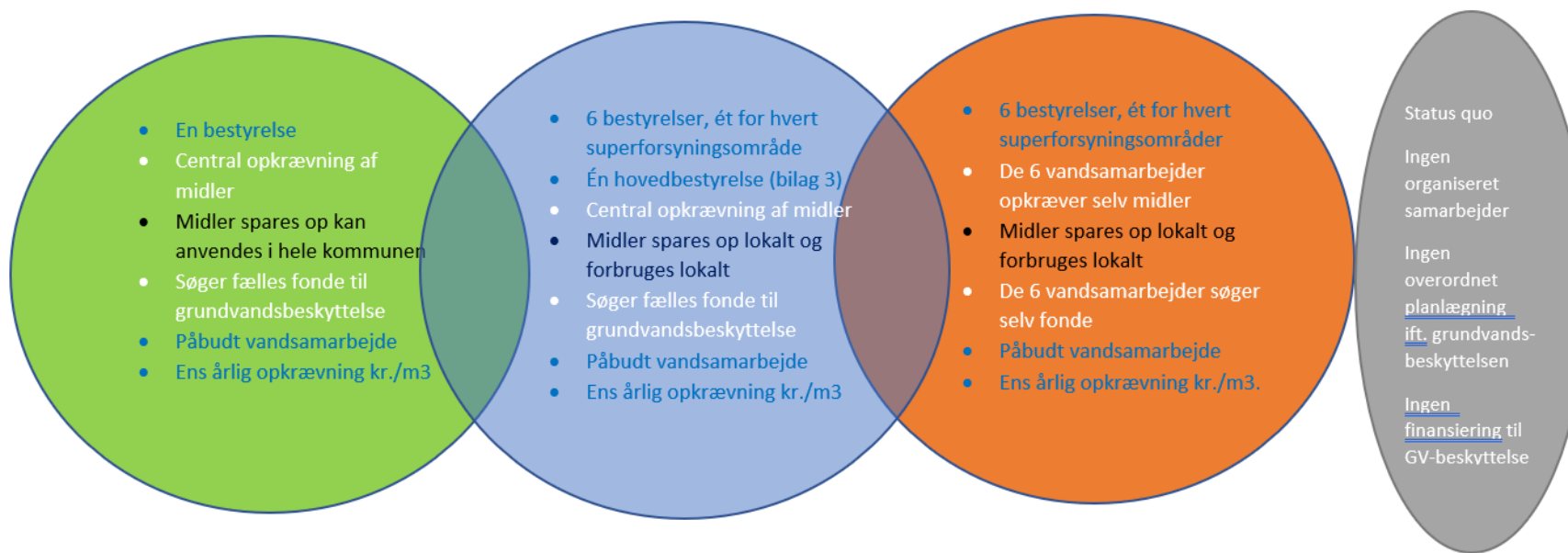
Organisering af vandsamarbejde for model 3

Modeller for vandsamarbejder

Status quo - Model 4

Model 1 Oprindeligmodel med ét vandsamarbejde	Model 3 Decentral model med <u>Central ophæng</u>	Model 2 Decentral model med 6 mindre vandsamarbejder	Model 4 Status quo
--	--	---	------------------------------

Modeller for vandsamarbejder

Rollefordeling –Viborg Kommune

- Facilitere igangsættelse af lokale vandsamarbejder og dets bestyrelser
- Tovholder for Koordinationsforum, indkalde til møder og udarbejde referater mv.
- Behjælpelig med at løse juridiske spg. som vil dukke om under vejs i opstartsfasen
- Faglig input til beskyttelsesområder med udgangspunkt i kommunes IP'er og udpegede områder med grundvandsparker
- At udnytte de ressourcer og synergier som kommunen har i relevante afd. i Teknik & Miljø, herunder synergi med Klimahandlingsplan DK2020, Grøn Danmarks kort, samt forvaltningen øvrige aktiviteter omkring natur og biodiversitet og skovrejsning.
- Opsøgende på fonde og ekstern finansiering med sparring fra hovedbestyrelsen og de lokale foreninger.
- Udnytte kommunens netværk mellem NST, Miljøstyrelsen og Landbrugsstyrelsen. Særligt personer i Landbrugsstyrelsen med kompetencer inden for jordfordeling og MUFJO (Multi-funtionel jordfordeling).

Modeller for vandsamarbejder

Rollefordeling – Energi Viborg

- Sekretariat for opkrævning af gebyrmidler
- Fordele gebyrmidler ud til de lokale vandsamarbejder
- Faglig sparringspartner med kommunen og vandværker
- Medlem af koordinationsforum

Modeller for vandsamarbejder

Rollefordeling – Lokale vandsamarbejder

- Sammensætte en bestyrelse 3-5 medlemmer, Formand deltager i Koordinationsforum
- Udfærdige lokale vedtægter for lokale vandsamarbejde
- Fastlægge strategi for lokal grundvandsbeskyttelse
- Budgetlægning ift. fremtidige beskyttelsesbehov
- Opsøgende ift. lokal fondsfinansiering

Modeller for vandsamarbejder

Finansiering

- Forvaltningen lægger i alle 3 modeller op til, at alle vandværker og dets forbrugere betaler en ens pris til vandsamarbejdet via et fast beløb pr. faktureret kubikmeter vand. Dog kan der differentieres imellem almindelige forbrugere og storforbrugere, som beskrevet på mødet i Klima- og Miljøudvalget den. 17. september 2020 i bilag 6-8 ([link til sag nr. 15 i Klima- og Miljøudvalget den 17. september 2020](#)).
- Udover takstfinansiering over vandprisen, ønskes i højere grad at inddrage ekstern finansiering via fonde ifm. skovrejsning og tiltrække virksomheder, selskaber og staten til at investere i Viborg Kommune til gavn for grundvandsbeskyttelsen og borgerne i kommunen.

Modeller for vandsamarbejder

Finansiering

- Takstfinansierede midler opkræves af Energi Viborg
- Energi Viborg fordeler midterne til de 6 lokale Vandsamarbejder.
- Der lægges op til et ens bidrag pr. faktureret kubikmeter vand for alle lokale samarbejder
- Kan på længere sigt dog differentieres lokalt, hvis beskyttelsesbehovet ændres.

Eksempel

- Et vandværk indvinder 100.000 m³/år, der betales 1 kr. pr kubikmeter, faktureret vand til vandsamarbejdet = 100.000 kr. til det lokale vandsamarbejde. Vandværket bestemmer selv takstfordelingen imellem almindelige forbrugere og storforbrugere.

Fondsfinansiering

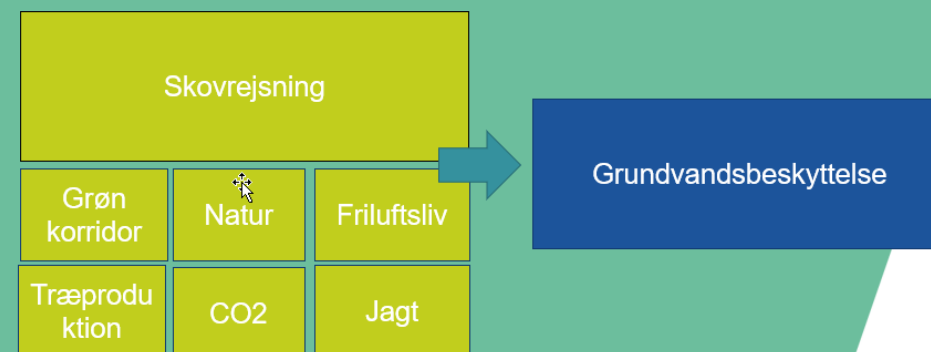
- Fonde kan søges både central via kommunen og kanaliseres ud lokalt via koordinationsgruppen
- Fonde kan også søges lokalt af de enkelte vandsamarbejder.

Modeller for vandsamarbejder

Perspektiver og sammenfatning

- En sikker og kendt metode til grundvandsbeskyttelse er skovrejsning. Gennem skovrejsning kan der sikres den dobbelte arealanvendelse.
- Grundvandsbeskyttelse og CO2-reduktion er opgaver der skal løses i fremtiden, uanset om vi får ekstern finansiering eller ej.
- Behov for projektledelse til udvikling af grundvandsparker/grundvandsøer. Vandværkerne har opgaven, men mangler ofte hjælp til at samle trådene og målrette indsatsen.
- Vandsamarbejder kan sikre, at midlerne lander i Viborg Kommune og, at der sker en planlagt og koordineret grundvandsbeskyttelse.
- Der er pres på den fremtidige vandressource, og grundvandet er vores nye guld, som Viborg Kommune sammen med Vandværkerne og Energi Viborg skal værne om.
- Et Vandsamarbejde vil styrke muligheden for at lokale ildsjæle, faglige kræfter fra kommunen og forsyninger sammen finder de bedste løsninger for grundvandet.
- Vandsamarbejdet vil sikre et godt og solidt økonomisk fundament for etablering af den nødvendige grundvandsbeskyttelse.

Hvidbog fra ATV-Jord og Grundvand

Interview med 12 af landets førende eksperter om deres bud på, hvordan vi kan sikre fremtidens drikkevand. Deres svar er samlet i den aktuelle *hvidbog*,

Kan downloades under:

[www. ATV Jord og Grundvand \(atv-jord-grundvand.dk\)](http://www.ATVJordogGrundvand.dk)